

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР - ПРЕДСЕДАТЕЛ

Проект!

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД

от **Атанас Зафиров**
заместник министър-председател

ОТНОСНО: *Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за осигуряване на безопасността на ядрените централи*

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, внасям за разглеждане в Министерския съвет проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за осигуряване на безопасността на ядрените централи

С проекта на Постановление се предлага изменение и допълнение на Наредбата за безопасността на ядрените централи. Предложените промени произтичат от изискванията на Закона за изменение и допълнение на Закона за безопасно използване на ядрената енергия, обнародван в „Държавен вестник“, бр.27 от 29.03.2024г., както и хармонизиране на нормативната уредба със стандартите на Международната агенция за атомна енергия /МААЕ /и референтните нива за безопасност на Асоциацията на западноевропейските органи за ядрено регулиране /WENRA/.

При прегледа на Наредбата за осигуряване безопасността на ядрените централи се установи, че се използва понятието „наблюдавана зона“, което след изменението на ЗБИЯЕ от 2020г. не съществува, но Наредбата за осигуряване на безопасността на ядрените централи не беше приведена в съответствие. Едно от основните изменения е свързано с отпадане на Глава шеста „Зони с особен статут“, които се създават около ядрените съоръжения и други обекти с източници на йонизиращи лъчения и включват зона за превантивни защитни мерки и наблюдавана зона.

С последното изменение и допълнение на ЗБИЯЕ /ДВ, бр.27 от 29.03.2024г./ се въвежда чл.37а от ЗБИЯЕ, който съдържа задължение за лицензиантите да извършват Периодичен преглед на безопасността /ППБ/ на ядрените съоръжения най-малко

веднъж на всеки 10 години. Този преглед се провежда в рамките на действието на съответната лицензия, когато става въпрос за лицензии за ядрени съоръжения, в които се използва, манипулира или съхранява ядрен материал. Прегледът се провежда въз основа на конкретни фактори на безопасност, формулирани на базата на международния опит и изисквания, с отчитане на всички аспекти, важни за безопасността на ядрените централи.

Република България от 2003г. е пълноправен член на Асоциацията на западноевропейските органи за ядрено регулиране /WENRA/. Основната цел на тази асоциация е прилагането на единен подход към ядрената безопасност в рамките на страните членки чрез приемане и изпълнение на референтни нива за безопасност. Всички членове на асоциацията, са поели ангажимент за хармонизиране на националните изисквания с референтните нива за безопасност. По този начин се преодоляват различията между страните членки по отношение на прилагане на изискванията и правилата за ядрена безопасност.

Референтните нива за безопасност на WENRA периодично се преразглеждат и актуализират с оглед непрекъснато повишаване на изискванията за ядрена безопасност, развитието на науката и технологиите, натрупания експлоатационен опит, както и обратна връзка от проведена тематична партньорска проверка, в изпълнение на чл.8д на Директива 2014/87/Евратом на Съвета от 8 юли 2014г. за изменение на Директива 2009/71/Евратом за установяване на общностна рамка за ядрената безопасност на ядрените инсталации /Директива за ядрена безопасност/, на тема управление на стареенето на конструкциите, системите и компонентите на ядрените централи. Последните промени в референтните нива са приети през 2020г. и се отнасят основно до:

- въвеждане на понятието лидерство за безопасност от страна на организацията, която поддържа и носи отговорност за осигуряване и управление на безопасността, като лидерството за безопасност следва да се проявява ефективно на всички организационни нива;

- въвеждане на разглеждането на вътрешни опасности и допълване на референтните нива за външни за ядрените централи опасности, като заплахите от тях, трябва да бъдат премахнати или сведени до минимум, доколкото това е разумно постижимо, при всички експлоатационни състояния на ядрената централа;

- актуализиране на изискванията за управление на стареенето на конструкциите, системите и компонентите на ядрените централи, въз основа на резултатите и препоръките от първата тематична партньорска проверка в изпълнение на Директивата за ядрена безопасност.

За хармонизиране с актуализираните референтни нива за ядрена безопасност на WENRA е необходимо да се изменят и допълнят съответните разпоредби на Наредбата за осигуряване безопасността на ядрените централи.

По проекта на нормативен акт е извършена частична предварителна оценка на въздействието. Частичната оценка на въздействието е съгласувана по реда на чл.30б, ал.3, т.1 от УПМСНА и е получено становище на МС с диспозитив – съгласува с препоръки.

Съгласно разпоредбата на чл.26, ал.3 и 4 от Закона за нормативните актове проектът на Постановление, доклада и частичната предварителна оценка на въздействието са публикувани на интернет страницата на Агенцията за ядрено регулиране и на Портала за обществени консултации на Министерския съвет за срок от 30 дни.

За изпълнение на дейностите по Постановлението на Министерския съвет не са необходими допълнителни разходи /трансфери/ други плащания, тъй като ще бъдат изпълнявани в рамките на бюджета на АЯР за съответната година.

Предложеният проект на акт не води до въздействие върху държавния бюджет, което е отразено в приложената финансова обосновка, съгласно чл.35, ал.1, т.4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

Предвид гореизложеното и на основание на чл. 8, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, предлагаме Министерският съвет да разгледа и приеме Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за осигуряване на безопасността на ядрените централи

ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ

АТАНАС ЗАФИРОВ